

مقدمه‌ی مؤلف

تقدیم به مولانا؛ دریای مفهوم و عشق

«... و خدایی که در این نزدیکی است»

و نخوانیم کتابی که در آن باد نمی‌آید
و کتابی که در آن پوست شبینم تر نیست
و کتابی که در آن یاخته‌ها بی‌بعدند ...»

سوالات مفهوم و قرابت معنایی در کنکور سراسری چند ساله‌ی اخیر به نحو چشمگیری به سمت ابیات و عبارات خارج از کتاب رفته‌اند. نگاهی ساده به سوالات کنکور روش می‌سازد که معمولاً مجموع سوالات قرابت معنایی و آرایه‌های ادبی (که این یکی نیز عموماً بیت‌های خارج از کتاب داشته و نیاز به فهم ادبی دارد) حدود ۱۲ سؤال است (از ۲۵ سؤال ادبیات) و این یعنی چیزی حدود ۵۰٪ کنکور سراسری. در بررسی که روی سوالات کنکور سراسری سال ۹۲، ۹۳، ۹۴، ۹۵ و ۹۶ انجام دادم این نتایج به دست آمد: در پنج گروه آزمایشی (ریاضی - تجربی - هنر - زبان - عمومی انسانی) از مجموع ۶۴۸ بیت موجود در گزینه‌ها (در تست‌های قرابت معنایی و آرایه‌ی ادبی)، ۵۹۷ بیت خارج از کتاب‌های درسی است و این یعنی حدود ۹۲٪ ابیات.

با قاطعیت می‌توان گفت برای حل مشکل ادبیات در کنکور اولین و تنها راه ممکن، افزایش درک ادبی و قرابت معنایی است و این میسر نمی‌شود، مگر آن که ما با ابیات بسیار و تست‌های بسیارتری دست و پنجه نرم کنیم. به همکاران بسیار عزیزم توصیه می‌کنم تا حدّ امکان کلاس‌های درس را به سمت کلاس‌های مفهومی و ردّ و بدل شدن ابیات بسیار و گوناگون ببرند و از دادن کتاب‌های حل‌المسائل که انبوهی نکته دارند و فقط به درد حفظ کردن و دادن امتحانات تشریحی می‌خورند، بپرهیزنند.

روش کلاس‌های مفهومی را در چند ساله‌ی اخیر در چندین مدرسه‌ی مختلف تجربه کرده‌ام و نتیجه‌ای که حاصل شد، بسیار جالب توجه بود: ضعیفترین مدارس و دانش‌آموزان به سرعت به سطح مدارس و دانش‌آموزان قوی رسیدند و توان رقابت در این درس را با آن‌ها یافتنند.

خوشبختانه کتاب حاضر با سرعت بسیار خیره کننده و تقریباً در هر ماه یک چاپ، در بین دانشآموزان سراسر کشور جایگزین کتابهای صرفاً حفظی و حل المسائل شده است و این مرا بسیار دلگرم نموده و البته مسئولیتم را برای بهروز کردن کتاب دو چندان!

این کتاب سه بخش اصلی دارد. بخش اول از مجموعه‌ی تست‌های تالیفی، کنکور سراسری داخل و خارج کشور تا سال ۹۶، بعضی کنکورهای آزمایشی معتبر و ... تشکیل شده است. تست‌های این بخش به صورت کتاب به کتاب جدا شده است که با مراجعه به فهرست، تست‌های مربوط به هر کتاب مشخص است و در پایان آن‌ها هم، تست‌های ترکیبی، خارج از کتاب و یا تست‌هایی را که از ابیات و عبارات حذف شده‌ی کتابهای درسی است و می‌تواند در فرآیند یادگیری کمک کند و به عنوان بیت خارج از کتاب مطرح شود، آورده‌ام. روش استفاده از این بخش این است که به طور مستمر و در یک زمان‌بندی دقیق تست‌ها را بزنیم. لازم نیست ابتدا چیزی را بخوانیم، بلکه خود این تست‌ها و درگیر شدن با آن‌ها باعث افزایش فهم ادبی خواهد شد. البته کمک گرفتن از دیگران محترم برای رفع اشکال قطعاً مفید خواهد بود. در پاسخ تشریحی تست‌ها سعی کرده‌ام توضیحات به صورت معنی کردن تمامی ابیات نباشد تا باز هم جلوی همان راه حفظ کردن معنی، که بدترین روش است، گرفته شود.

مهم‌ترین و تنها راه پاسخ به تست‌های مفهوم و قرابت این است:

مقایسه‌ی گزینه‌ها

بخش دوم کتاب شامل چندین هزار بیت و عبارت معادل برای ابیات و عبارات کتابهای درسی است. روش استفاده از این بخش چنین است: وقتی درسی از کتاب را خواندید، بیت‌های معادل آن را از این کتاب بخوانید و سعی کنید در ذهن خود رابطه‌ی آن را با بیت یا عبارت کتاب بفهمید. به هیچ وجه ابیات و عبارات این بخش را حفظ نکنید (فقط بفهمید و مقایسه کنید)؛ در بررسی که روی سوالات کنکور سراسری سال ۹۰، ۹۱، ۹۲، ۹۳، ۹۴، ۹۵ و ۹۶ انجام دادم، این نتیجه به دست آمد:

۲۴۷ مورد اشتراک ابیات و عبارات موجود در این بخش و سوالات و گزینه‌های تست‌های کنکور! (این امر به طور دقیق و سؤال به سؤال قابل ارائه می‌باشد.)

بخش سوم کتاب، چندین غزل از حافظ و پرسیدن مفاهیم کلی آن است؛ پیشنهاد می‌کنم گاهی که وقت و حوصله دارید این غزل‌ها را بخوانید و مفاهیم مطرح شده در بالای غزل را در آن بیابید. هدفم در این بخش باز هم افزایش فهم ادبی است، نه حفظ کردن!

در پایان کتاب، فهرستی از لغات دشواری که تاکنون در تست‌های مختلف بوده‌اند آورده‌ام تا مرجعی باشد که گاهی با مراجعه به آن دایره‌ی لغت خود را وسیع کنید و در رفع اشکال تست‌ها به شما کمک کند. به همراه این کتاب، CD ضمیمه‌ای ارائه کرده‌ام که بسیاری از ابیات و عبارات کتاب و معادل آن‌ها را می‌توانید گوش کنید که این امر، هم در آموختن وزن از طریق گوش و به تبع آن درست‌خوانی شما تأثیر دارد و هم در بالا بردن درک ادبی، توصیه می‌کنم هر از گاهی قسمت‌هایی از این CD را گوش کنید.

در کنار این کتاب دیدن قربات پلاس را برای افزایش درک ادبی توصیه می‌کنم. برنامه مستمر تست‌زنی در کاتالوگ ادبیات الگو قرار دارد.

از تمام دانش‌آموزان همه‌ی مقاطع و داوطلبان کنکور و نیز دبیران و ادبیان و صاحب‌نظران خواهش می‌کنم همچون گذشته نظرات خود را حتماً از طریق انتشارات یا سایت شخصی بمنه با من در میان بگذارند تا در ویرایش‌های بعدی در نظر گرفته شود.

لازم می‌دانم سپاس و درود فراوان نثار کنم بر:

- عبدالحمید رزاقی - سید جمال طباطبائی نژاد - اکبر یحیوی - امین یزدی زاده - اکرم صالحی‌نیا -
- حمید شفیعی - عباس‌نادری - وحید‌جمالی - محمد رضاف هنگیان - کمال علیزاده - عباس عبدالمحمدی - سعید ناصری -
- سجاد طباطبائیان - محمد هادی مؤمن‌زاده - علی میکائیل‌پور - هومن عباسی - بهروز محمودی -
- مهدی امینی - سهراب فرهیور - حامد صابر - ابراهیم حیدری - وحید متینی - محسن نجاری -
- مهدی نکویی - مرتضی کلاشلو - حمید رهنما - حسن وسکری - حسن عادل‌خانی - محمد نیکیان - سلیمانی - بهروز راعی - ...

- آقایان و خانم‌ها مهرداد شوکت بخش (رتبه‌ی ۲ سراسری ۸۷)، محمد مهدی کمانی (رتبه‌ی ۷ سراسری ۸۷) - امیر صادقی میبدی، ساغر سید عباس‌زاده (رتبه‌ی ۱ سراسری ۹۰)، هخامنش منصور زارع، آروین توانایی، علی مشایخ، احسان حمیدی، سحر اعتمادی، مهسا توکلی، شقاقیب میر‌شریفی، سانا زکمالی، امیر حسین برقمی، مهیار خدادادی، علی ملکوتی راد، امید کیهانی، ایوال‌فضل نادری نسب، محمد خانی، آسیه مرادپور، پریا طبیبی، عرفانه پورز کشیان، امیر مسعود باقری، پارمیدا سپهری، وحید یاسری، رضا سمیعی آذر، سهراب درخشی، ترمه اندرز، امیر اشکان امانی، فهیمه واعظی، مهسا محمدیان، آیدا ژیان، مازیار بحری، مهدی اصغرزاده، مهسا حامدی، ملیکا زالیگی، پگاه کاکوند، احسان هادوی، محمدمهدی ایراندوست، یاسمین سیفری، بنیامین قوچق، سپهر بهرامی، ماهان شفاعتی، امیر حاجی حسنی، پویا امامی، پویا فتح‌اله زاده، امیر حسین خجیر، سعیده دهقانی، گلی شیرزاده بهزاد معینی، مرتضی توکلی طبله‌اکبری، پرهام الوانی، محمد مامین رفیع‌نژاد، ساکیانی، مرتضی مرشدی، عطی ازدری، نهال مجیدزاده، نادیا حق‌بین، فاطمه آگا، زهرا شاهنوش، کاوه فلاخ، شهره کمالی نژاد، نازنین زارعی، نوشین شهیدزاده، ثنا شکرانه، سارا نظری، میبا وفا بخش، آروین پوستی، سپهر هروی مقدم، خشیار آقامحمدی، پارسا فتح‌العلومی، رمیسا یحیی‌پور، عmad رحمانی آزاده، هومهر بیگدلی، اشکان شجاعی، سارا مستغاثی، متینه اخلاقی‌نیا، زهرا ظاهری، عرفان سیاوشی، آرین اعتمادی، حمید رضا رضابی، پارسا پژوهش، حانیه ندره، حمید رضا قالسمی، محمدمعلی لطفی، عرفان نصیرپور، مارال قربان اشرفی،

سید وحید طباطبائی، محمدحسین باغبان، مهرداد موسوی، کامیاب جهانی، نسترن محمدی، حانیه گلزار، زهرا مولوی، رعنا سجادی، مهدیس نظری، عسل مهدی تبریزی، پگاه پاینده، زهرا حسن‌زاده، سارا جانخانی، عرفان حیدری، امیرحسین خواجهپور، گلناز ادیب، مهراب تقی خواه نوید، یاسمین تقی، پگاه بهورمنش، فرهاد سلیمانی، صالح احصائی، محمد کلانتری، حسام نقیبی، زهرا نادری، نیکتا معالج، مهدیه اسی‌فیروز، نهال ناصری، مینا هراتی، نوبد میر محمد صادقی، فاطمه نجفی، کمند شاکر، فاطمه سادات میر جعفری نظری، فرگل نصیری، فرهاد سلیمانی، زهرا رشیل کربی، سارینا پور فرج، نفیسه کلانتری، سارا میرزاپی، عاطفه طباطبائی، کیمیا حسنی فخر آبادی، پریسا رایمند، آیدا تاج الدین، مهشاد جان محمدی، سحر نجارپور، کیمیا کبودی، علی زهتابیان، امیر سعید شمس آبادی، تینا گنجه‌فر، کیمیا هاشمی، فائزه طهماسبی، محدثه مرادی، عاطفه طباطبائی، نوزان ابراهیم‌زاده، رضا نجوعی، امیرحسین مدرس، سوزان صبحی، مصطفی مقالی، زهرا باطنی، پریسا سرزعیم، آرمیتا دبیری، سارا اصغری، محدثه قربانی، شهریار همتی، مهدی دولو، آیدا علیزاده، فاطمه صفری شبستری، کمند شاکر، سوگل سخایی، شادرخ علی محمدی، فاطمه زارعی، علیرضا برجی، فاطمه سادات میر جعفری نظری، فاطمه زارعی سهامیر، زهرا قدس، الهه افشار، نگار عزیزی و رضا رمضان پور (تنها ۱۰۰٪ ادبیات کنکور ریاضی سال ۹۵) که در تصحیح، بازخوانی، ویرایش و ... بسیار یاری رساندند.

- دانشآموزان مدارس انرژی اتمی، فرزانگان، روزبه، سلام، دانشجو، علامه طباطبائی، مهر آین، رشد دختران، فرشتگان، ندای زینب، خدیجه‌ی کبری، مؤتلفه، رهیار، ضحی، بیهودان علامه، شکوفه، کوشش، ابوریحان، مهدوی، شمیم نرگس، خیام (کرج)، نرجس، مؤسسه کائو و ... که با نظرات خود در بیهود کتاب تأثیر گذاشتند.

- دانشآموزان و فارغ‌التحصیلان شهرهای ساوه، اهواز، مشهد، تبریز، اصفهان، بجهان، اندیشه، بیجار و ... که در کلاس‌ها و همایش‌ها، نکات بسیار مفیدی در بیهود کتاب مطرح کردند.

- دبیران و دانشآموزان استان‌ها و شهرهای مختلف که با تماس‌های بسیار خود، نظرات ارزنده‌ای را گوشزد کردند.

- کارکنان دوست‌داشتنی و صمیمی انتشارات الگو خانم‌ها: نوری، میرزاپی و آقایان: احصایی و یعقوبی که برای چاپ کتاب بیشترین زحمات را کشیدند.

امیدوارم قدمی کوچک در راه افزایش فهم ادبی دانشآموزان سرزمین عزیزم برداشته باشم.

«گاه زخمی که به پا داشتم، زیر و بههای زمین را به من آموخته است»

علیرضا عبدالحمدی

فهرست

پرسش‌های چهارگزینه‌ای مفهوم و قرابت معنایی	
۲.....	ادبیات فارسی سال دوم (تست ۱ تا ۶۰۳)
۴۶.....	ادبیات فارسی سال سوم (تست ۷۰۳ تا ۶۱۸)
۹۳.....	ادبیات فارسی پیش‌دانشگاهی (تست ۶۱۹ تا ۱۲۱۸)
۱۸۲.....	کلی و تلفیقی (تست ۱۲۱۹ تا ۱۸۴۷)
۲۷۵.....	پاسخ‌های تشریحی
	قرابت معنایی
۳۸۴.....	ابیات و عبارات معادل برای فارسی سال دوم
۴۲۲.....	ابیات و عبارات معادل برای فارسی سال سوم
۴۵۰.....	ابیات و عبارات معادل برای فارسی پیش‌دانشگاهی
۴۸۷.....	چند غزل از حافظ
۴۹۹.....	فهرست الفبایی لغات دشوار
۵۰۳.....	ضمیمه کنکور سراسری ۹۶

کانال تلگرام ادبیات

http://telegram.me/olgoo_adabiaat

• ارتباط مستقیم با مؤلف

• تحلیل آزمون‌های آزمایشی به همراه سوالات و پاسخ آنها

• پاسخ به سوالات دانشآموزان

• نکته و آزمون‌های روزانه

...